

Η προσπάθεια του Πιέρ ντε Κουμπερτέν (Pierre de Coubertin) να αναβιώσουν οι Ολυμπιακοί Αγώνες είχε ως βάση την επιθυμία της αναγέννησης της παρηκμασμένης –κυρίως γαλλικής– νεολαίας της αστικής εποχής, τη διεθνή συνεννόηση, αλλά και έναν έντονο αντι-ιατρικό προσανατολισμό. Ο Κουμπερτέν πίστευε, όχι εντελώς άδικα, πως το ιατρικό κατεστημένο προσπαθεί πάντα να «ενημερώνει» την πολιτεία με τέτοιον τρόπο, ώστε τα πάντα, ακόμη και ο φυσιολογικός γυμναζόμενος νέος άνδρας, να έχουν τη μόνιμη ανάγκη του ιατρού. Συμβούλευε τους αθλητές να μην δέχονται κανέναν περιορισμό στην αθλητική τους ορμή και επιπλέον με κάποια επιφύλαξη να δέχονται τις συμβουλές των ιατρών, θεωρώντας τους απλούς οδηγούς και όχι δεσπότες της αθλητικής ζωής τους.

Οι πρώτοι επίσημοι νεώτεροι Ολυμπιακοί Αγώνες πραγματοποιούνται στην Αθήνα το 1896. Έκτοτε, το κυνήγι της επίδοσης και του κέρδους διά των Ολυμπιακών ξαναγυρίζει, όπως και στη ρωμαϊκή εποχή. Το κίνητρο των αθλητών δεν είναι πλέον η αρχαϊκή επιδίωξη της σύνδεσής τους με το θείο, ούτε η δόξα της γενέτειράς τους, ούτε καν η δική τους δόξα, αλλά μόνον πώς θα κερδίσουν περισσότερα χρήματα. Το διακήρυξε ξεκάθαρα ο δρομέας Λιρόι Μπάρελ¹ όταν είπε: «Δεν είμαστε στους αγώνες επειδή μας αρέσει ή επειδή θέλουμε να εισαχθούμε στα πανεπιστήμια. Είμαστε για να πλουτίσουμε». Σε αυτό το περιβάλλον, η ιατρική αναλαμβάνει να βοηθήσει για την επίτευξη του πάσης θυσία κέρδους.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο της οργανωμένες και «επί σκοπώ τελούμενης» άσκησης, τοποθετείται και η χρήση αναβολικών, ως πράξη παρεκτροπής του αθλητή, από τους θεσμοθετημένους κανόνες του αθλητικού συστήματος, μη αποδεκτή από την αθλητική κοινότητα και ποινικά κολάσιμη.

Τα διεγερτικά φάρμακα δεν αρκούν στη σύγχρονη ιατρική για να επιτελέσει άξια τον ρόλο της σαν θεραπευίδα αμφιλεγόμενης προετοιμασίας για τους Ολυμπιακούς. Με τα δήθεν αθώα συμπληρώματα διατροφής, τα αναβολικά, τους β-αναστολείς, την αυτομετάγγιση και τις ενέσεις ερυθροποιητίνης φθάσαμε σε αυτό που ονομάστηκε «φαρμακογενείς αθλητές».

Ύστερα από όλες αυτές τις παρεκτροπές των αθλητών και της ιατρικής από τα κλασικά ιδεώδη, τίθεται το ερώτημα: πρέπει να καταδικασθεί ως υποκρισία η επίκληση των υψηλοφρόνων ιδεών από όλους τους παράγοντες των Ολυμπιακών Αγώνων; Ο Ολυμπιακός Όρκος και ο Όρκος του Ιπποκράτους δεν είναι τίποτε περισσότερο παρά φύλλα συκής για να καλύψουν την ηθική γύμνια όλων των ομνυομένων²; Η απάντηση που προτείνω είναι «μάλλον όχι». Χωρίς τους Αγώνες και χωρίς την Αθλητιατρική, όπως έστω ασκούνται, η ζωή μας θα ήταν φτωχότερη. Πέρα όμως από το χρησιμοθηρικό αυτό στοιχείο θα σταθώ στην ηθικολογική αξιολόγηση αυτού που λέμε υποκρισία. Σε ένα πραγματικά ανήθικο κόσμο δεν θα υπήρχε υποκρισία, γιατί όλοι θα είμαστε ανήθικοι και δεν θα ντρεπόμαστε γι' αυτό, επειδή θα είχαμε χάσει πλήρως την ηθική μας συνείδηση.

¹ **Λιρόι Μπάρελ:** αμερικανός δρομέας των 60, 100, και 200 μέτρων.

² **τα ομνυόμενα:** το περιεχόμενο των όρκων, οι ένορκες υποσχέσεις.

Υπό το πρίσμα αυτό, η εν μέρει υποκριτική επίκληση ιδεωδών, δεν είναι τίποτε περισσότερο και τίποτε λιγότερο από το σύμβολο τού τι οπωσδήποτε θα έπρεπε να πιστεύουμε. Η προτροπή της Αρετής προς τον Ηρακλή ήταν να γυμνάζει με κόπους και μόχθους το σώμα του, και να μην καταφεύγει στις εύκολες λύσεις, όπως του πρότεινε η Κακία.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 1/8/2004 (Διασκευασμένο κείμενο)

Ερωτήσεις

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο σε 100-120 λέξεις.

[25 μονάδες]

B1. Με βάση το κείμενο, να σημειώσετε «ΣΩΣΤΗ» ή «ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ» για καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις:

1. Ο Κουμπερτέν δεν εκτιμούσε ιδιαίτερα τη συμβολή της ιατρικής στον αθλητισμό.
2. Ο Κουμπερτέν παρότρυνε τους αθλητές να δέχονται αναντίρρητα τις συμβουλές των ιατρών.
3. Μετά την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων, ο αθλητισμός επέστρεψε στα κλασικά ιδεώδη.
4. Το ντόπινγκ θεωρείται σήμερα αποδεκτή πρακτική κατά την προετοιμασία των αθλητών για τους Ολυμπιακούς αγώνες.
5. Ο Ολυμπιακός Όρκος και ο Όρκος του Ιπποκράτους μάλλον δεν πρέπει να καταργηθούν.

[10 μονάδες]

B2. Στη 2^η (δεύτερη) παράγραφο, ο συγγραφέας παραθέτει σε ευθύ λόγο την άποψη του Λιρόι Μπάρελ. Ποιο σκοπό εξυπηρετεί αυτή η επιλογή;

[4 μονάδες]

B3. Ποιο σκοπό εξυπηρετούν τα ερωτήματα που διατυπώνονται στην 5^η παράγραφο;

[4 μονάδες]

B4. (α) Να μετατρέψετε τη σύνταξη των παρακάτω προτάσεων στην αντίθετή της:

1. ... θα είχαμε χάσει πλήρως την ηθική μας συνείδηση.
2. Πρέπει να καταδικαστεί ως υποκρισία η επίκληση των υψηλοφρόνων ιδεών από όλους του παράγοντες των Ολυμπιακών Αγώνων;

(β) Τι δηλώνει η χρήση των εισαγωγικών στις φράσεις:

1. «μάλλον όχι»
2. «φαρμακογενείς αθλητές».

[4+3 μονάδες]

B5. (α) Για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις να γράψετε ένα συνώνυμο:

1. Βάση
2. βοηθήσει
3. παρεκτροπή
4. φθάσαμε
5. σταθώ

6. προτροπή

(β) Για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις να γράψετε ένα αντώνυμο:

1. δέχονται
2. αθώα
3. χρησιμοθηρικό
4. υποκριτική

[6+5 μονάδες]

Γ. Παραγωγή λόγου

Έπειτα από πρόσφατη αθλητική εκδήλωση των σχολείων της περιοχής σας συντάσσετε άρθρο [600 λέξεων] που θα δημοσιευθεί στη σχολική εφημερίδα. Σ' αυτό να αναφερθείτε:

- α. Στα προβλήματα που, κατά τη γνώμη σας, υποβαθμίζουν σήμερα τον αθλητισμό.
- β. Στους τρόπους με τους οποίους αυτά μπορούν να αντιμετωπιστούν με τη συμβολή της πολιτείας και των παραγόντων διαπαιδαγώγησης των νέων.

[40 μονάδες]

Καλή Επιτυχία!